
Noveller og lyrikk om livet som lege

HAR DU LEST?

The doctor stories er en samling noveller og lyrikk av den amerikanske legen og forfatteren William Carlos Williams (1883 – 1963). Litterært er Williams mest kjent for å ha rendyrket en knapp modernistisk stil, hvor ambisjonen var å beskrive hendelser, ting, og steder på en mest mulig objektiv måte. Williams hadde bakgrunn innen pediatri, og virket store deler av sitt liv som lege i primærhelsetjenesten i fattige områder nord i staten New Jersey. Williams vurderte tidvis å slutte som lege, men erkjente at det var kontakten med pasientene som gav næring til diktingen.

The doctor stories inneholder 13 noveller, seks dikt og et utdrag fra Williams selvbiografi. Sønnen William Eric Williams, som også er lege, har skrevet etterordet. Barnepsykiateren Robert Coles har foretatt utvalget og skrevet en innledning hvor han fastslår at tekstene omhandler "the great unmentionables . . . everyday aspects of doctoring". Enkelte av tekstene er i så måte innsiktsfulle skildringer av legers menneskelighet; deres feilvurderinger, svakheter, og egoistiske atferd. *Old Doc Rivers* handler om den alkoholiserzte legen som trass i sitt rusmisbruk nyter en viss respekt blant folk. I *The girl with a pimply face* vekker legeberetteren ubehag hos leseren ved sine kommentarer til møtet med en 15 år gammel jente: "Her legs were bare to the hips. A powerful little animal", "that pimply faced bitch". I novellen *The use of force* beskrives en unge jente som "an unusually attractive little thing". Bruk av fysisk makt er enda et aspekt Williams tematiserer i *The use of force*, i sin iver etter å avklare hvorvidt et barn har difteri går legen til slutt til fysisk angrep på barnet. "It was a pleasure to attack her", kommenterer beretteren lakonisk.

Williams er en av flere kjente forfattere med medisinsk bakgrunn (1), og det finnes en rekke litterære skildringer av leger (2, 3). I stil og tematikk har Williams mye til felles med Anton Tsjekhov (1860 – 1904), som bl.a. med novellene *Gresshoppern* (1892), *6. avdeling* (1892), *Ionytsj* (1898) tematiserer legers menneskelige feilbarlighet. *The doctor stories* er en samling tekster som har potensiale til å provosere, men samtidig gi nye innsikter.

- *I bless the muscles*
- *of their legs, their*
- *necks that are*
- *limber, their hair*
- *that is like new*

- *grass, their eyes*
- *that are not*
- *always dancing*
- *their postures*
- *so naive and*
- *graceful, their*
- *voices that are*
- *full of fright &*
- *other passions*
- *their transparent*
- *shams & their*
- *mimicry of adults*
- *– the softness of*
- *their bodies –*
- *Et dikt fra notatboken William Carlos Williams hadde som skolelege ved Rutherford School i 1914*

Jan C.Frich

Nevrologisk avdeling

Ullevål universitetssykehus

LITTERATUR

1. Böttiger LE. Litterære läkare – de bytte stetoskop och kniv mot penna. Stockholm: Läkartidningen, 1994.
2. Böttiger LE. Diktade doktorer: läkaren som litterär gestalt. Stockholm: Läkartidningen, 2000.
3. Rasmussen E. Lægen i norsk litteratur. Tidsskr Nor Lægeforen 1961; 81: 701 – 5.

Publisert: 20. mars 2002. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 12. juli 2026.